

< Eesti võistkond.

Tänavu peeti Põhjamaade kestvusratsutamise meistrivõistlused Taani Kuningriigis Knuthenborgi loomapargis.

TEKST: ÖNNE HALLIKO ja LEMBIT KALEV
FOTOD: LEMBIT KALEV

Nordic Baltic Championship 2011

Eestist alustas teekonda Taani- maale neli võistluspaari: Virge Laur Filly Bellaga, Marilyn Uusna Neroga, Egle Kalev Frank Fränkiga ja Kairit Kalbre Baltimoriga. See aasta oli meil au esmakordselt osaleda võistkonnana mitte ainult Põhja- ja Baltimaade meistrivõistlustel, vaid üldse rahvusvahelistel kestvusratsumisvõistlustel.

Arvasime, et Taani on natuke igav maa – sile ja väheste metsadega. Kohalejõudmiseks tuli ületada tõuse, mis tundusid küll laugemad kui Haanja omad, aga mitmeid kordi pikemad. Knuthenborgi loomapark oli vapustav! Meie, osalejad saime soovi korral minna külastama erinevaid loomi, paitada kaameleid. Oli ka tiigreid ja hunte, kuid nende silitamise jätsime seekord vahele. Ilm kahjuks suurt suvesoojust ei pakkunud. Ega naljalt jopet seljast ei võtnud, tuul oli vali ja sadas vihmagi.

Peale tavapäraste FEI klasside toimus samal päeval võistlus ka kohalikes klassides. Stardinimekirjade järgi oli stardis 262 paari! Kus on ühel

Pronks: Virge Laur ja Filly Bella.

väikesel maal aga palju harrastajaid, uskumatu! Hirm oli mõelda, kuidas need kõik sinna ära mahuvad. Sõbralikult mahtusid.

Juba kodus saime imestada, et vahefinš on veidras kohas. See tekitas meis veidi ärevust. Meele tegi mõruks, et suur osa rajast kulges mööda asfaltteid läbi väikese linna, oli ka muna- kivitööd.

Lembit ja Egle Kalev.

120 km võistluse eelne vet-kontroll toimus tallide juures asfaldil, kus tuli ka traavi joosta. See sai kahjuks saatuslikuks kahele osalejale, kellest üks oli Haanjas võistelnud Maria Hagman-Eriksson Wigoriga Rootsist.

Õhtune rajatuvustus oli täis ulla- tusi – see toimus taani keeles. Taipa- sime juba ennegi, et norrakad, taan- lased, rootslased saavad omavahel suheldud ilma inglise keeleta (nende omavahelist n-ö segakeelt kutsuvad

nad ise *nordiska* – toim). Samas, ega me millestki ilma ei tundunud jäävat. Kui tavaliselt näidatakse suurelt kaarti, mis sisaldab jootmiskohti jm, siis see kaart oli mitte just kõige paremas formaadis ega sisaldanud ka vastavaid märke. Hilisemal täpsustamisel saime aru, et kõik rajad on ühe värviga (punane riba), hooldad, kus tahad, ja kuskil järve ääres on mingi tunnel, kus on päris kitsas. Jah, infot oli vähe... Hooldusautod vaatasid ise, kuidas nad ratsanikud üles leiavad. Tõeline orienteerumine mõlemale osapoolele: nii võistlejatele kui ka hooldajatele.

Hommikul stardis tuli juhendada esimestest sõitjatest. Võistlejatel oli esimesed 4 km au sõita "ohuauto" taga nagu F1 vormelivõistlustel. Eemalt vaadates tundus, et auto sõitis aeglasemalt kui kärsitud ratsanikud oleks soovinud.

Esimese ringi eessõitja kiirus ületas kindlalt 20 km/h ja ega teisedki palju maha jäänud. Tunnel ilmus äkki ja oli väga madal ning kitsas. Kairit ütles hiljem, et tema tuli sammus, Virge pani pea galopis hobuse kaelale ja sulges silmad.

Vahefinišis toimus korralik selekteerimine. Baltimor jooksis vet-kontrollis traavi kolm, Filly Bella lausa neli korda, vaid väike Fränk oli tubli – tema piirdus ühe jooksukorraga kõigis vet-kontrollides. Jälle oli traaviala asfaldil ning see sai paljudele, ka Kairitle ja Marilynile, saatuslikuks. Üllatusi oli rajal veelgi: undavad elektri-tuulikud, linnaliini buss, mis ootas kannatlikult peatusse jõudmist, sest teda takistasid hooldatavad hobused

Segadust tekitas ka ajamõõtmine. Meie elu on kergeks teinud Harald Grinschgli *Endurance Team Styria*, kelle süsteem on lihtne ja töökindel. Taanis kirjutati sisse-välja ja muud ajad paberile, kuid täpsemalt vaadates olid need lihtsalt mingid naljakad numbrid. Virge läks teisele ringile lausa kolm minutit hiljem, nagu selgus väljaminekul. Hiljem olime targemad, jälgisime Virge kaassõitjaid,

Frank-Fränk hüüdnimega Franky on seitsmeaastane eesti-araabia ristand, 145 cm turjakõrgusega poni.

Franky jaoks oli tegemist esimese 120 km sõiduga. Poniga tegi rännaku kaasa ja sõidumuljeid jagab Egle Kalev.

„Võistlusrada oli vaheldusrikas – sõitsime peaaegu olematute piiretega kiirtee kohal oleval sillal, samuti tunnelis, mis oli nii madal, et isegi 145 cm turjakõrgusega poni seljas pidin tema kaelale kummarduma ja ikkagi käis selg vastu lage. Liikuisime ka Maribo linna neljajarulisel ringristmikul ning Knuthenborgi loomapargis kangurude ja kaelkirjakute vahel. Isegi „tavaliste“ rännakute ajal sagedane tasane põlluäär tundus nii ekstreemsel sõidul vaheldusena, mitte tüütu ja igava lõiguna. See kõik oli väga põnev!“ nendib igapäevaselt juristina töötav Egle. „Positiivsena mõjus ka asjaolu, et kogu rada oli erinev ja see aitab pikal sõidul tekkida võivat tühimust peletada“.

Võistlusponist rääkides lõövad Egle silmad särama. „Franky üllatas kogu sõidu vältel väga positiivselt – näiteks oli tema pulss vet-kontrollis enamasti kõigest 52-56 lööki minutis,“ on esimene märkus kestvusratsutajale iseloomulik. „Kogu distantsi jooksul ei pidanud Frankyt ka edasi ergutama, tema traav oli kõige otsesemas mõttes kogu aeg lennufaasis.“

Egle Kalev ja Frank-Fränk lõpetamas 120 km.

kui nad hakkasid starti minema. Ootasime stardis ja küsisime, millal on õige aeg (paberiga tuli vahe lausa 10 min!).

Keelega sai igal pool nalja. Põhiline, milles meie poole pöörduti, oli taani keel. Kui vabandasin, et ei oska seda, siis räägiti väga kenas inglise keeles. Ühe päeva jooksul üritas üks ja sama inimene minuga pidevalt ikka taani keelt rääkida – äkki olen vahepeal ära õppinud. Olime küll selgelt eristatavad oma logodega.

Kõigil oli palju ekslemist ja segadust. Need, kes esimestena startisid, kadusid rajalt ja enne vahefinišit ilmusid tagant. Kust nad tulid ja kus käisid, jäi paljudele selgusetuks. Kadunud olid ka nende hooldeautod. Muidugi, autodele mõeldud sildid olid kõik taanikeelsed. Sõitsime kolm korda mööda, enne kui saime aru, et oli õige koht.

Teadaolevalt on perekond Rohtla käinud mitmeid kordi Taanis võistlustel, kuid meid üllatati vabandustega Eesti lipu puudumise kohta. Järgmisel päeva lehvis küll lohutuseks Läti lipp. Tänu kõike ette nägevale Lembit Kalevile sai auhinnatseremooniaks ikka õige lipp vardasse. Alguses küll tagurpidi...

Kokkuvõttes läks meil ikka väga hästi. Oli raske, arusaamatu ja võib-olla ei tundunud kõige ausam, kuid Eestile pronks nii individuaalselt kui ka võistkondlikult on ikka suur saavutus ja väga tubli kordaminek. Me kodus vahel viriseme, et rada ei ole päris see, mis tahaks ja märke pole piisavalt, keegi ei teata august teel jne. Tegelikult leidub alati kohti, kust tagasi tulles tundub, et meie võistlused on ikka hästi korraldatud, märgistatud ja lahti seletatud.

Tundub, et Eesti kestvusratsutamisel läheb väga hästi. Arenguruumi ja suhtumise muutust võiks veel vaid olla harrastajate „tutvumisklassi“ suhtes. Paljud soovivad tegeleda kas takistus- või koolisõiduga ja ainult seda nad siis teevad. Taanis oli näha, et madalaid klasse sõitsid kõikvõimalikud hobused – väiksed ponid, uhked takistussõiduhobused, lihtsad kodulemmikud. Nende jaoks oli see üks tore päev, et tulla oma sõpradega ilusasse loodusesse jalutama. Just kergelt traavima ja jalutama. Nad nautisid päeva ja nende hobused vaheldust. Neid, kes sõitsid distantsi 15-25 km oli 100 ringis. Ma unistan, et meil Eestis saaks kunagi osalema sellistel distantsidel 10 ratsanikku .... ■